

UPJŠ: Viac ako 250 geografov sa stretlo na kongrese Geografia v meniacom sa svete	2
Online, skolske.sk, 11. 9. 2026, 16:25	
Predbežný prehľad udalostí na stredu 16. septembra	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 15. 9. 2026, 10:02	
Potrebuje novú lekársku fakultu?	7
Tlač, Denník N, 16. 9. 2026	

UPJŠ: Viac ako 250 geografov sa stretlo na kongrese Geografia v meniacom sa svete

11. 9. 2026, 16:25, Zdroj: skolske.sk, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ, Laura Holánová, hovorkyňa UPJŠ OR hovorkyňa UPJŠ, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, PF UPJŠ

Dosah: 368 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 92 EUR

UPJŠ: Viac ako 250 geografov sa stretlo na kongrese Geografia v meniacom sa svete

Jedna z troch hlavných plenárnych prednášok bola venovaná premene veľkých obchodných centier a nákupných areálov.

Košice 11. septembra (TASR) - Viac ako 250 geografov sa stretlo od pondelka (7. 9.) do štvrtka (10. 9.) na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach na štvrtom spoločnom kongrese Českej a Slovenskej geografickej spoločnosti s názvom Geography in the Changing World - Geografia v meniacom sa svete. Štvordňový kongres ponúkol vedeckú diskusiu, nové technológie, vzdelávanie i odborné exkurzie. TASR o tom informovala **hovorkyňa UPJŠ** v Košiciach **Laura Holánová**.

Uviedla, že organizáciu mala na starosti Prírodovedecká fakulta (**PF**) **UPJŠ** v Košiciach a jej Ústav geografie (ÚG **PF UPJŠ**) v spolupráci s Českou geografickou spoločnosťou a Slovenskou geografickou spoločnosťou. Do Košíc prišli podľa nej vedci zo Slovenska a Česka, ale aj odborníci z ďalších európskych krajín a Nového Zélandu.

Kongres otvoril **rektor UPJŠ Daniel Pella**, účastníkov privítal prezident Slovenskej geografickej spoločnosti Martin Boltžiar a viceprezident Českej geografickej spoločnosti Jiří Preis. „Súčasný svet sa mení rýchlo a často nečakane. Okolité prostredie ovplyvňuje kvalitu nášho každodenného života vrátane nášho zdravia. Geografia preto určite patrí medzi vedné disciplíny, ktoré nám umožňujú chápať svet v širších súvislostiach,“ uviedol Pella.

Jedna z troch hlavných plenárnych prednášok bola venovaná premene veľkých obchodných centier a nákupných areálov. Prednášajúcou bola prezidentka Medzinárodnej geografickej únie (IGU - International Geographical Union) Nathalie Lemarchand.

Prezident Asociácie geografických spoločností v Európe (EUGEO - Association of Geographical Societies in Europe) Zoltán Kovács zdôraznil, že mesto nie je možné posudzovať izolovane od jeho zázemia, pretože jeho fungovanie je previazané s bývaním, dochádzkou, dopravou, ekonomikou, využívaním krajiny a každodennými väzbami obyvateľov za administratívnymi hranicami mesta.

Témou bola aj umelá inteligencia v geografickom výskume, ktorú otvoril Jakub Langhammer z Prírodovedeckej fakulty Karlovej univerzity v Prahe počas svojej prednášky. Okrem toho vedci diskutovali aj o využití umelej inteligencie v geologickej predikcii, strojovom učení pri modelovaní povodní alebo o automatizovanom mapovaní vegetácie.

Súčasťou kongresu boli aj príspevky na témy ako GeoAI, diaľkový prieskum Zeme, strojové a hlboké učenie, participatívne mapovanie či modelovanie prírodných rizík. Okrem globálnych procesov sa odborníci zaoberali aj problémami slovenských a českých miest a regiónov. Program v stredu (9. 9.) obsahoval aj Didaktický deň, ktorý bol venovaný budúcnosti geografického vzdelávania. V rámci toho sa uskutočnila panelová diskusia.

Holánová dodala, že v posledný deň kongresu mali účastníci možnosť odborných exkurzií po meste Košice a širšom regióne. V rámci terénneho programu tak bolo podľa nej možné sledovať priemyselné dedičstvo, súčasné investície, krajinu a regionálny rozvoj.

Autor: TASR

Predbežný prehľad udalostí na stredu 16. septembra

15. 9. 2026, 10:02, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: rektor Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Predbežný prehľad udalostí na stredu 16. septembra

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

Technická podpora: 0905/505 721

Európsky týždeň mobility 2026 (16. - 22. septembra)

Slovensko

09.00 61. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1

text, video, zvuk, foto, live

09.00 TK na tému Mesiac o srdcových témach

- predstavenie benefičnej výstavy Srdce v umení, ktorá potrvá do 29. septembra

Bratislava, Jurkovičova tepláreň, Bottova 1

09.00 Otváracie zasadnutie druhého ročníka Mestského stredoškolského zastupiteľstva Košice

- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a predstavenie cieľov a plánovaných projektov na nový školský rok

- voľba nového predsedníctva MSZ Košice z radov študentov

Košice, Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48/A (príchod účastníkov a registrácia médií od 08.30 h)

09.00 Live odber krvi organizovaný Národnou transfúznou službou SR

Téma: Koľko ľudí má negatívu v krvi? Dúfame, že čo najviac

Bratislava, Eurovea, Magenta Experience Center

09.00 TK patientskeho združenia Ružová stužka, OZ Amazonky

Téma: Na mamografiu áno. Dôležité je kam. Aktuálne dáta o účasti slovenských žien na mamografickom skríningu prečo pri mamografii záleží na výbere pracoviska; Aký je rozdiel medzi preventívnou, skríningovou a diagnostickou mamografiou. Spĺňajú všetky mamografické pracoviská kritériá odbornosti, kvality a bezpečnosti?

Informovať budú rádiologička, spoluzakladateľka patientskeho združenia Ružová stužka Alena Kállayová, z komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne Martina Horváthová a podpredsedníčka OZ Amazonky Renáta Vrábelová

Bratislava, reštaurácia Kubi's The Nook, oproti OC Nivy, Mlynské nivy č. 10

09.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Senec

Senec, hotel Senec, sála K4, Slnčné jazerá - sever

09.30 TK zástupcov Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Téma: Slabozrakosť nie je „len trochu horší zrak“. Je to každodenné hľadanie vlastného spôsobu, ako vidieť svet. Každodenný život ľudí so slabozrakosťou, prekážky pri získavaní potrebných pomôcok a najčastejšie mýty

- simulácia videnia pri rôznych zrakových diagnózach a ukážka užitočných pomôcok

Bratislava, hotel DoubleTree by Hilton, Trnavská cesta 27/A

video, foto

09.35 Slovensko-izraelské inovačné mosty - odborná vedecko-podnikateľská konferencia

Budovanie inovačného ekosystému Slovenskej republiky prostredníctvom strategickej spolupráce s Izraelom

Téma: Využitie umelej inteligencie na optimalizáciu energetických systémov a znižovanie nákladov na energie; Posilnenie inovačného ekosystému Slovenska na základe izraelských skúseností s transferom technológií a financovaním inovácií; Moderné zdravotníctvo, najmä umelá inteligencia v medicíne, spoločný výskum a koncept nemocníc s dvojakým využitím

Košice, UVP TECHNICOM, Technická univerzita, Boženy Němcovej č. 5

10.00 Elektronická fakturácia - konferencia Finančnej správy SR

Téma: Efaktúra ako kľúčový nástroj digitalizácie podnikania na Slovensku

Prešov, ZOC Koral, Vihorlatská 2C

10.00 Otvorenie nového technologického centra spoločnosti Inalfa Roof Systems Slovakia

- prezentácia nového centra a jeho úlohy v rámci skupiny Inalfa Roof Systems
- slávnostné prestrihnutie pásky
- prehliadka priestorov technologického centra

Zúčastnia sa CEO, Inalfa Roof Systems Georges Andary, Engineering Director & Location Head Marek Zvončan a ďalší predstavitelia spoločnosti

Trnava, CTPark Trnava II, Automobilová 3A

10.00 Prvé oficiálne zasadnutie Krajského mládežníckeho parlamentu Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, Úrad TTSK, parlamentná miestnosť, Starohájska 10

10.00 156. schôdza vlády SR

Bratislava, ÚV SR, Námestie slobody č. 1

video, foto, live

10.00 TK občianskeho združenia E-commerce Slovakia

Téma: Ako zavedenie cla vo výške troch eur ovplyvnilo nákupné správanie Slovákov a nákupy z čínskych online trhovísk? Analýza finančných výsledkov slovenských e-shopov za rok 2025

Bratislava, agentúra 2Muse, Ďatelinová 6

10.00 TK Zuzany Aufrichtovej, Gábora Grendela, Radoslava Števcíka, Barbory Hříchovej a Mareka Nováka

Téma: Podanie podnetu na prokuratúru na preskúmanie postupu Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, ktorého dôsledky ohrozujú veľký počet obyvateľov Starého Mesta.

Bratislava, pred Generálnou prokuratúrou SR, Štúrova č. 2

10.30 Slávnostné otvorenie akademického roka 2026/2027 v **UPJŠ**

- príhovor **rektora Univerzity Pavla Jozefa Šafárika Daniela Pellu**,
- predstavenie nových profesorov, docentov a držiteľov iných vedeckých hodností,
- odovzdávanie cien rektora,
- vystúpenie univerzitného speváckeho zboru Chorus Universitatis Šafarikianae

Košice, **UPJŠ**, Lekárska fakulta, aula, Trieda SNP č. 1

10.30 Okolo Slovenska - účasť profesionálnych športovcov s diabetom

Predstavenie príbehu prvého profesionálneho cyklistického tímu na svete zloženého výlučne z jazdcov s diabetom 1. typu

- Tímový autobus Team Novo Nordisk (TNN); Diabetológ, krajský odborník pre odbor diabetológie a poruchy látkovej premeny a výživy Zbynek Schroner; predseda patientskej organizácie detí s diabetom (Spiššiačik) Peter Herceg

Košice

11.00 Brífing politického subjektu Ľudskosť a Prosperita

Téma: Predstavenie novovznikajúceho politického subjektu

Informovať budú členovia prípravného výboru Boris Zala a Daniel Rabina

Bratislava, pred NR SR, Námestie A. Dubčeka 1

video, foto

11.00 TK organizátorov Medzinárodného maratónu mieru 2026

Téma: Novinky, historický počet registrácií, zastúpenie krajín a ďalšie informácie o maratóne

Košice, Bauerneblon dom, Žriedlová 30

11.00 TK Slovenského technického múzea - Múzea letectva

Téma: Otvorenie výstavy Biele albatrosy

Informovať budú generálny riaditeľ STM Ján Pivovarník, riaditeľ STM - Múzea letectva Peter Ondreják, predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka, výkonná riaditeľka Košice Región Turizmus Lenka Vargová Jurková a pilot Bielych albatrosov Róbert Rozenberg

15.30 h - slávnostné otvorenie (príchod zástupcov médií do 15.20 h)

Košice-Barca, STM - Múzeum letectva, Bielych albatrosov

12.00 Mandátový a imunitný výbor NR SR

Bratislava NR SR, ubytovacie zariadenie, miestnosť č. 71, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Zahraničný výbor NR SR

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 149, 1. poschodie, Námestie A. Dubčeka č. 1

12.30 TK Inštitútu rodinného biznisu

Téma: 7. ročník Medzinárodného kongresu rodinných firiem. Ako dlhodobo budovať odkaz rodinného podnikania

Informovať budú americko-nemecký podnikateľ a filantrop Ulrich Schmid-Maybach, zakladateľka IRB Erika Madari Matwij a slovenský podnikateľ, zakladateľ a majiteľ rodinnej firmy MB Panónska Július Šabo

Bratislava, MB Panónska, Panónska cesta 31

12.30 TK Štátneho fondu rozvoja bývania

Téma: Akadémie dobrého bývania, jej ciele, význam a aktivity ŠFRB zamerané na podporu kvalitného a dostupného bývania na Slovensku

Informovať budú štátny tajomník Ministerstva dopravy SR Igor Choma, generálny riaditeľ Štátneho fondu rozvoja bývania Milan Lipka a zástupca generálneho riaditeľa ŠFRB Branislav Časnocha

Žilina, hotel Holiday Inn, Športová č. 2

13.00 Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, Úrad TTSK, zasadacia miestnosť, 2. poschodie, Starohájska č. 10

13.00 Mestské zastupiteľstvo mesta Svidník

Svidník, Dom kultúry, 1. poschodie, Sovietskych hrdinov 38

13.30 TK divadla Nová scéna a novinárska generálka

Téma: Premiéra rodinného muzikálu Roald Dahl: Matilda (premiéry 19. a 20. septembra)

Informovať bude generálna riaditeľka DNS Ingrid Fašiangová, režisér z Mestského divadla Brno Peter Gazdík, dramaturgička Andrea Bučko a ďalší

10.00 h - novinárska generálka

Bratislava, divadlo Nová scéna, Živnostenská č. 1

video, foto

14.00 Brífing kandidáta na primátora mesta Košice Miroslava Sabola

Téma: Zastrasovanie oponentov a občanov cez rozpočet mestskej časti KVP, a to kandidátom na primátora

Košice, pred Krajskou prokuratúrou, Mojmirova 5

15.30 Predstavenie špecializovaného zariadenia pre dospelých ľudí s poruchami autistického spektra v obci Dobrá Voda

Dobrá Voda, bývalá Škola v prírode, Dobrá Voda 150

18.00 Eva Mareková: Cesta hrdinov SNP - prednáška a diskusia

- prednáška a diskusia o priebehu legendárnej Cesty hrdinov SNP, ktorú si počas leta 2026 odbehla slovenská ultrabežkyňa Eva Mareková

Trenčín, Klub Lúč, Mierové námestie 17

18.15 Predstavenie rímskokatolíckych blahoslavených mučeníkov komunistického režimu: Zdenky Cecílie Schelingovej, kňaza Titusa Zemana a bohoslovca Jána Havlíka

Košice, DKC Veritas, Dominikánske námestie č. 8

18.30 Divadelná chalupka - inšpiratívny festival (16. - 19. septembra)

Banská Bystrica, SOS, podkrovie, Dolná 35

19.00 Ivan Štrpka a Altar Quartet - koncert

Bratislava, Pistoriho palác, Štefánikova 25

video, foto

19.00 Predseda Národnej rady SR Richard Raši slávnostne udelí štátnu Cenu Jozefa Miloslava Hurbana

17.30 - 18.00 h - Príchod akreditovaných mediálnych pracovníkov

Pozn.: Posledný vstup o 18.00 h

Pre akreditované médiá bude k dispozícii pracovné zázemie na balkóne Zimnej jazdiarne

19.00 h - Začiatok slávnostnej ceremónie

- Vstup najvyšších ústavných činiteľov do sály

- Vstup Čestnej stráže Ozbrojených síl SR do sály

- Hymna SR

- Úvodné video

- Príhovor predsedu NR SR Richarda Rašiho

- Udeľovanie štátnej Ceny J. M. Hurbana doplnené kultúrnymi vstupmi

- Odchod čestnej stráže s vlajkami zo Sály Ústavy SR

20.05 h - Ukončenie slávnostnej ceremónie

Bratislava, Bratislavský hrad

foto

Prehľad kultúrnych udalostí vychádza v domácom a easy servise o 17.00 h

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendariium.tasr.sk

Autor: MIK

Potrebuje novú lekársku fakultu?

16. 9. 2026, Zdroj: **Denník N**, Strany: 6, 7, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Veronika Folentová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 13 000 GRP: 0,29 OTS: 0,00 AVE: 6000 EUR

Potrebuje novú lekársku fakultu?

Rubrika: SPRAVODAJSTVO

Pozreli sme sa na argumenty za aj proti v súvislosti s novou lekárskou fakultou v Banskej Bystrici, ktorú prisľúbil premiér Robert Fico

Premiér Robert Fico koncom augusta oznámil, že v Banskej Bystrici vznikne nová lekárska fakulta. Spustilo to diskusiu, či Slovensko ďalšiu takúto fakultu naozaj potrebuje.

Ozvali sa verejné vysoké školy, ktoré to nevítajú, aj medici, ktorí to zatiaľ jasne nepodporujú. Analytici sú pri novej fakulte takisto skôr skeptickí. Minister a nemocnica zámer obhajujú nedostatkom lekárov v regióne.

Súčasná Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity by sa mala postupne premeniť na plnohodnotnú lekársku fakultu. Rozhodla o tom vláda na výjazdovom rokovaní vlády v obci Kriváň. Zatiaľ nie je jasné, ako sa bude postupovať ani ako dlho to celé bude trvať či koľko to bude stáť.

Premiér tvrdil, že vláda potrebuje zvýšiť počet lekárov a zároveň lepšie rozložiť lekárske vzdelávanie medzi jednotlivé regióny. V súčasnosti sa lekári pripravujú na štyroch fakultách v Bratislave, kde sú dve, v Martine a v Košiciach. Univerzitná nemocnica v Martine je od Banskej Bystrice vzdialená hodinu jazdy autom.

Pozreli sme sa na argumenty oboch strán.

ANALYTIK MÚČKA: NOVÁ FAKULTA NEZVÝŠI DOSTUPNOSŤ

Potrebuje teda Slovensko ďalšiu lekársku fakultu?

„Navýšenie počtu lekárov bez prijatia opatrení vedúcich k primeranému nárastu počtu sestier nezabezpečí zvýšenie dostupnosti či skvalitnenie zdravotníctva,“ hovorí analytik František Múčka.

Vysvetľuje, že Slovensko už dnes patrí k špičke vyspelých krajín (OECD) v počte vyštudovaných medikov. „Pokiaľ ide o vzdelávacie kapacity, v tomto problém nemáme.“

Pridáva sa aj Asociácia lekárskech fakúlt verejných vysokých škôl. Vlni podľa nich skončilo 675 absolventov. Na 100-tisíc obyvateľov to je 19 absolventov medicíny, európsky priemer je pritom 15,5 absolventa.

„Kým v Európe priemerne jedna fakulta pripadá na 1,8 milióna obyvateľov, na Slovensku jedna fakulta pripadá na 1,35 milióna obyvateľov,“ tvrdí asociácia. Dodáva, že univerzitné a fakultné nemocnice zamestnali v tomto roku len veľmi malú časť absolventov lekárskech fakúlt.

Problém je podľa Múčku aj spôsob, akým s kapacitami fakúlt narábame. Slovenské lekárske fakulty podľa neho za poslednú viac než dekádu začali masovo vzdelávať zahraničných uchádzačov v takzvaných anglických programoch, pričom na väčšine fakúlt dosiahol počet prijatých zahraničných študentov takmer polovicu.

Pri väčšine z nich nie je podľa neho možné očakávať, že ostanú pôsobiť na Slovensku. Ide totiž o študentov z Nemecka, Rakúska, Grécka či zo severských krajín. Zostať na Slovensku podľa neho môže časť študentov z Ukrajiny či z krajín Blízkeho východu.

„Teda za relatívne malý prínos, akým je školné pre fakulty – a teda aj vyučujúcich – od zahraničných študentov, vedenia fakúlt vytlačili domáci študenti,“ tvrdí Múčka.

Viaceré krajiny pritom podľa neho pomery zahraničných študentov prísne strážia – do štvrtiny počtu, niektoré dokonca nemajú programy v inom ako domácom jazyku.

Analytik nevidí problém ani v celkovom počte lekárov, ktorý je podľa neho blízko úrovne OECD a postupne narastá. „Za posledných 15 rokov ich počet narástol o približne tritisíc. Trend rastu by mohol pokračovať aj po odchode aktuálnych starších ročníkov, hoci so spomalením,“ hovorí.

Pripomína, že množstvo slovenských medikov študuje v Česku, a zo strany štátu vidí nulovú iniciatívu, aby sa vrátili.

„Pribúdajú skôr signály, že cesta späť na Slovensko je komplikovaná, absolventi zahraničných škôl – väčšinou s lepším ratingom – často nie sú vítaní a ich možnosti uplatniť sa znižujú. Je to nevyužitý, no rozsahom veľký potenciál. Slovenských medikov je v Česku toľko, že by postačovali na jednu samostatnú fakultu,“ hovorí Múčka.

Dodáva, že vytvorili model posudzujúci dostatok lekárov a sestier, v ktorom zohľadňujú vekové rozloženie a predpoklad jeho vývoja, vývoj kapacít vzdelávania zdravotníckych profesií, dopyt po týchto profesiách vrátane vplyvu demografie, zotrvanie v jednotlivých profesiách, vplyv zvyšovania dôchodkového veku na zotrvanie v profesiách, aktuálne legislatívne nastavenie kompetencií a postupov v zdravotníctve.

Projekcie ukazujú, že starnutie populácie vytvorí v najbližších dvoch desaťročiach citeľne vyššie nároky na počty lekárov či sestier. „V prípade lekárov bude problém podstatne menej citeľný v porovnaní s predpokladmi pred desiatimi rokmi, a to najmä preto, že medzi rokmi 2013 až 2023 došlo k viditeľnému zvýšeniu zapojenia absolventov medicíny do slovenského zdravotníctva,“ vysvetľuje Múčka.

Výrazne zložitejšiu situáciu vidí u sestier – napriek tomu, že posledné roky je podľa neho vyšší záujem o štúdium na stredných školách či ochota nastúpiť do zdravotníctva a zotrvať v ňom. Spája to najmä so zvyšovaním platov. Ani to však podľa neho nebude stačiť, lebo tlak na to, koľko sestier bude potrebných, bude vyšší.

„Nedostatok sestier bude mať za následok aj zníženie efektivity práce lekárov. Výrazne začne obmedzovať dostupnosť a kvalitu starostlivosti o približne 10 až 15 rokov,“ hovorí Múčka. Vtedy totiž začnú do dôchodku odchádzať silné ročníky sestier, ktoré majú dnes viac ako 50 rokov, a nebude dostatok mladších sestier, ktoré by tento výpadok nahradili.

Podobne to vidí Miroslav Beblavý, ktorý pôsobí ako vedecký koordinátor Európskej siete expertov na ekonomiu vzdelávania, hosťujúci profesor na Sciences Po a startupista/ investor v oblasti digitálneho zdravotníctva. „Začnime tým, či Slovensko potrebuje ďalšiu lekársku fakultu. Odpoveď je jednoduchá – nepotrebuje,“ napísal pre SME. Existujúce inštitúcie sú podľa neho rozmiestnené rovnomerne a po zvýšení počtu prijímaných študentov počet absolventov postačuje našim budúcim potrebám.

„Nedostatok špecialistov v niektorých lekárskejších profesiách súvisí s úplne inými problémami, najmä s tým, že v minulosti sme ignorovali potrebu systematicky plánovať a manažovať ďalšiu kariérnu cestu mladých medikov tak, aby sa rovnomerne rozdelili podľa potrieb zdravotníctva. Liekom na tento problém sú úplne iné opatrenia než zvyšovanie počtu lekárskejších fakúlt,“ napísal.

Peniaze, ktoré pôjdu na budovanie novej fakulty, budú podľa neho zároveň chýbať pri posilnení zdravotníckeho vzdelávania v oblasti ošetrovateľstva, kde, naopak, pociťujeme akútny nedostatok.

LEKÁRSKE FAKULTY SÚ NAJDRAHŠIE. ODKIAĽ BUDÚ PENIAZE?

Asociácia lekárskejších fakúlt na verejných vysokých školách novú lekársku fakultu nevíta. V asociácii sú Univerzita Komenského, ktorá má fakultu v Martine a Bratislave, a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Členom nie je Slovenská zdravotnícka univerzita (SZU), ktorá je štátna, nie verejná, a patrí priamo pod ministerstvo zdravotníctva. Asociácia podporuje, aby sa z Fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici stala univerzitná, ale to podľa nich neznamena, že má vzniknúť hneď aj lekárska fakulta.

Verejné fakulty v Bratislave, Martine a Košiciach dnes podľa asociácie pripravujú 95 percent absolventov medicíny a SZU len päť percent.

Medicína patrí podľa asociácie k finančne najnáročnejším odborom. „Preto je namiesto otázka: ako budú v budúcnosti zabezpečené financie pre celý systém medicínskeho vzdelávania?“ Dodáva, že lekárske fakulty dlhodobo upozorňujú, že špecializačné štúdium nie je takmer vôbec financované z ministerstva zdravotníctva.

Práve pod to by patrila nová fakulta, teda už druhá. Preto žiadajú, aby sa zabezpečilo adekvátne financovanie už existujúcich fakúlt a aby štát zaistil aj modernizáciu nemocníc a priestorov, kde výučba prebieha, keďže ide o možný dôvod, prečo študenti odchádzajú radšej do zahraničia.

„Lekárske fakulty v Bratislave a v Košiciach stále čakajú na vybudovanie sľubovaných nových univerzitných nemocníc, no aj v optimistickom scenári to nebude skôr ako o osem rokov. V susednej Českej republike pritom v posledných rokoch prebehla rozsiahla modernizácia školských i zdravotníckych priestorov,“ uvádza asociácia.

Vysoké školy v Bratislave a Košiciach upozorňujú, že ako verejné musia mať vyrovnaný rozpočet, aby sa mohli uchádzať o granty či spolupracovať na vedeckých projektoch. „Na základe verejne dostupných informácií Slovenská zdravotnícka univerzita už aj so svojou jednou lekárskou fakultou toto nespĺňa,“ tvrdí asociácia.

Slovensko podľa nej potrebuje dostatok lekárov, „no zároveň musí chrániť kvalitu ich vzdelávania a efektívne využívať obmedzené odborné a personálne kapacity“. Chýba aj odborná diskusia o tom, či je nová fakulta naozaj potrebná. „Vzhľadom na zložitý akreditačný proces je nereálne, aby prví medici nastúpili už v roku 2027/28 do ešte nedostavanej nemocnice bez garancie predklinickej prípravy,“ uvádza asociácia.

Kritickí sú aj medici. Slovenská asociácia študentov medicíny v stanovisku žiada, aby bola zachovaná kvalita štúdia a personál. „Samotné vytvorenie novej fakulty podľa nás automaticky neznamená zvýšenie kvality medicínskeho vzdelávania ani vyriešenie nedostatku lekárov,“ tvrdia členovia asociácie.

Vybudovanie novej lekárskej fakulty je podľa nich dlhý proces, a keďže nie je jasné, ako by mala nová fakulta vzniknúť, berú to s rezervou. „Za vhodnejšie považujeme prednostne posilňovať personálne, finančné a výučbové kapacity existujúcich lekárskech fakúlt a ich klinických pracovísk.“

MINISTER: BUDEME POKRAČOVAŤ

Minister zdravotníctva kritiku vníma, ale neplánuje ustúpiť od zámeru rozbehnúť novú fakultu, a to aj pre nedostupnosť lekárov v regiónoch.

„Cieľ je Univerzitná nemocnica v Banskej Bystrici a cieľ je aj lekárska fakulta, na čom sa teraz pracuje,“ povedal Kamil Šaško. Dodal, že diskutuje aj s dekanom Lekárskej fakulty v Bratislave a budú musieť vyriešiť otázky, ktoré vzniesol. „Banskobystrický kraj a širší región stredného Slovenska čelia výraznej potrebe generačnej obmeny lekárov a posilnenia ich dostupnosti. Aj preto považujeme za dôležité hľadať riešenia, ktoré podporia vzdelávanie a následné pôsobenie mladých lekárov priamo v regiónoch,“ tvrdí ministerstvo.

Mladí lekári podľa ministerstva vo veľkej miere zostanú pracovať v regióne, kde študovali a absolvovali klinickú prípravu. Aj preto v zámere zriadiť novú lekársku fakultu budú pokračovať. „Banská Bystrica pritom nezačína od nuly. Rooseveltova nemocnica už dnes zabezpečuje klinickú výučbu medikov a zároveň tam vzniká moderná nemocnica novej generácie.“

Zastúpenie mladých lekárov v Banskobystrickom kraji patrí podľa ministerstva medzi najnižšie na Slovensku.

Na obranu novej fakulty sa postavil aj predseda parlamentného výboru pre zdravotníctvo Vladimír Baláž zo Smeru, ktorý v nemocnici pracuje a je prednostom II. urologickej kliniky.

Na jednej strane sa podľa neho sťažujeme a plačeme, že máme nedostatok lekárov, nedostatok miest na výučbu a že tá je na nízkej úrovni a bez záujmu vyučujúcich. Na druhej strane, ak to chce niekto zmeniť, príde kritika a odsudzovanie.

„Alebo je cieľom politicky presadiť rozšírený názor, že na štátnych lekárskech fakultách sa majú za štátne prostriedky vyučovať len slovenskí medici a so vzdelávaním zahraničných študentov treba prestať? Je to správne riešenie?“ napísal v reakcii na stanovisko verejných vysokých škôl pre ozdravme.sk.

Slovenská zdravotnícka univerzita a Fakultná nemocnica v Banskej Bystrici zámer novej fakulty obhajujú. „Je prirodzenou reakciou na reálne potreby regiónu. Podľa analýzy Svetovej banky je počet lekárov v Banskobystrickom kraji približne o 16 percent nižší než slovenský priemer a viac ako 30 percent ambulantných lekárov v kraji už dosiahlo vek 65 rokov,“ tvrdia.

Bez prípravy novej generácie lekárov sa podľa nich bude dostupnosť starostlivosti zhoršovať. Pripomínajú, že SZU v nemocnici pôsobí už viac ako 20 rokov.

V roku 2025 bolo podľa nich na SZU do ďalšieho vzdelávania zaradených vyše 13-tisíc zdravotníckych pracovníkov. Univerzita uskutočňovala 155 akreditovaných špecializačných a certifikačných programov a vydala vyše 2-tisíc dokladov o odbornej spôsobilosti.

„SZU je tak jedným z najdôležitejších pilierov prípravy lekárov a ďalších zdravotníckych pracovníkov počas celej ich profesionálnej kariéry. Jej význam preto nemožno posudzovať iba podľa podielu absolventov pregraduálneho štúdia všeobecného lekárstva,“ dodáva štátna univerzita.

Rozostavaná nemocnica v Banskej Bystrici z plánu obnovy.

Cieľ je Univerzitná nemocnica v Banskej Bystrici a cieľ je aj lekárska fakulta, na čom sa teraz pracuje. Kamil Šaško

minister zdravotníctva

FOTO N – ŠIMON KERN

Navýšenie počtu lekárov bez prijatia opatrení vedúcich k primeranému nárastu počtu sestier nezabezpečí zvýšenie dostupnosti či skvalitnenie zdravotníctva. František Múčka

analytik

Autor: VERONIKA FOLENTOVÁ reportérka